

Handläggare
Patrik Simonsson
Telefon: 08-508 36 250

Till
Äldrenämnden den 15 december
2015

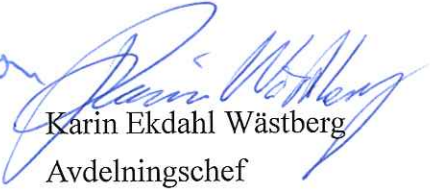
Remiss av Ökat ansvar till servicenämnden för centrala upphandlingar

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr 170-435/2015.

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkännerförvaltningens kontorsutlåtande som svar på remissen "Ökat ansvar till servicenämnden för centrala upphandlingar". Dnr: 170-435/2015

Ann-Christine Hansson
Förvaltningschef

Karin Ekdahl Wästberg
Avdelningschef

Sammanfattning

I samband med kommunfullmäktiges beslut om budget för år 2015, gavs kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma i särskilt ärende med förslag på ytterligare avtalsområden där servicenämnden bör överta ansvaret för upphandling.

Stadsledningskontoret ger i ärendet förslag på ett ökat antal avtalsområden där centralupphandling bör vara normalt tillvägagångssätt. De avtalsområden som föreslås är sådana där varor eller tjänster inte bedöms som specifika för en verksamhet inom en särskild nämnd. Föreslagna avtalsområdena berör många eller samtliga nämnder och gör att vinsterna med centralt upphandlade ramavtal ska kunna uppnås. Centralupphandling innebär att beslutet blir tvingande för stadens nämnder.

Stadsledningskontorets föreslår att servicenämnden, genom avtal med kommunstyrelsen, ska ges ansvaret för att upphandla och förvalta ramavtal för de föreslagna avtalsområdena.

Äldreförvaltningen ser positivt på förslaget. Ett utökat ansvar för serviceförvaltningen bör leda en till minskad arbetsbörda för staden som helhet, ett minskat antal felaktigheter i upphandlingsprocesserna på stadens alla förvaltningar samt bör ge ekonomiska vinster genom de stora volymer som görs genom centralupphandling. Förslaget kan ses som en viss centralisering av upphandlingsansvaret och är i linje med de synpunkter förvaltningen lade fram i maj månad i samband med utredningen "Översyn av Stockholms stads organisation för upphandling och inköp" som initierades av stadsdirektören.

Bakgrund

I samband med budget för år 2015 gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att, i samråd med servicenämnden, kartlägga inom vilka ytterligare områden servicenämnden bör överta ansvaret för upphandlingar.

Serviceförvaltningen har sedan tidigare i uppdrag att upphandla och även att förvalta ramavtal för olika avtalsområden. Beslutet om att vissa avtalsområden ska vara centrala innebär att samtliga nämnder i staden omfattas av dessa avtal och måste använda dessa. Endast kommunfullmäktige kan besluta om avsteg från detta.

De nuvarande centrala avtalen är:

- Annonsförmedling
- Arbetsanpassade glasögon
- AV-utrustning
- Bevakningstjänster
- Bilar
- Budtransporter
- Dryckesautomater
- Leverans av elkraft
- Förbrukningsmaterial
- IT-konsulttjänster
- IT-kringutrustning
- Litteratur
- Livsmedel
- Möbel- och kontorsflyttning
- Möbler
- Postförmedlingstjänster
- Resebyråtjänster
- Stationstankning

- Taxiresor i tjänst
- Tidningar och tidskrifter/prenumerationsservice
- Tolkförmedlingstjänster
- Tryckeritjänster
- Tvätt- och textilservice
- Yrkeskläder och skor
- Cyklar och elcyklar

Den totala omsättningen för de centrala ramavtalen omfattade ungefär 1,2 mdkr under år 2014.

Ärendet

Stadsledningskontoret ger i ärendet förslag på ytterligare avtalsområden där centralupphandling bör vara praxis.

I staden finns många avtalsområden omfattande varor och tjänster där behovet av dessa är relativt likartat över staden. Det finns också starka affärsmässiga och administrativa skäl för att centralupphandling bör vara det normala tillvägagångssättet inom dessa områden. De avtalsområden som föreslås i ärendet är alltså sådana där varorna eller tjänsterna berör många eller samtliga nämnder.

Förfarandet med centralupphandling innebär att kommunfullmäktiges beslut blir tvingande för stadens nämnder. Det betyder att nämnderna fräntas möjligheten att på egen hand upphandla motsvarande varor och tjänster. Ansvar för att tillhandahålla dessa åt stadens nämnder läggs på kommunfullmäktige, som i sin tur kan uppdra till annan, enligt förslaget kommunstyrelsen, att administrera uppdraget.

Det centrala upphandlingsförfarandet föreslås gälla successivt från och med att nya upphandlingar genomförs inom de föreslagna avtalsområdena. Stadsledningskontoret föreslår att Servicenämnden bör få ansvar för nedanstående avtalsområden:

- Inläsningstjänster
- Översättningstjänster Finska
- Översättningstjänster övriga språk
- Brandskyddsmaterial och tjänster
- Bemanning - administrativa tjänster
- Persontransporter inklusive skolskjuts
- Fruktleveranser

- Bokningstjänster för konferensanläggningar
- Blomsterskötsel omfattande inhyrning, skötsel och service
- Bevakningstjänst avseende seriositetskontroll och kreditprovning (upplysningstjänster)
- Konsult uppföljandekontroll av etiska och sociala krav
- Teckentolksförmedling
- Kemikaliehanteringssystem
- Skyltar; yttre och inre
- Krisberedskap och säkerhetskonsult

Stadsledningskontoret bedömer att förslagen innebär en positiv utveckling för staden genom de samordningsvinster som centralupphandling medför inom dessa områden.

Stadsledningskontoret bedömer också att förslaget innebär att servicenämnden behöver utöka sina personella resurser för det utökade uppdraget. I övrigt bedömer stadsledningskontoret att förslaget inte innebär några personella förändringar i staden.

Stadsledningskontoret vill också betona vikten av att beställare från förvaltningar och bolag även fortsättningsvis bidrar med samlad kompetens genom att delta i referensgrupper inför upphandlingar.

I händelse av att staden hamnar i ett avtalslöst läge inom något av de föreslagna områdena (på grund av överprövning i domstol), har servicenämnden ansvar att säkerställa att direktupphandling sker på ett korrekt sätt. De centrala upphandlingar som servicenämnden gör finansieras genom medel från kommunstyrelsen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utbildning och administration. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 11 december 2015. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 9 december 2015.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Äldreförvaltningen ser positivt på förslaget. Under året har en större utredning gjorts: "Översyn av Stockholms stads organisation för upphandling och inköp". I samband med utredningen lämnade äldreförvaltningen synpunkter som i stora delar är i linje med stadsledningskontorets förslag. Ett utökat ansvar för serviceförvaltningen bör för staden totalt leda en till minskad arbetsbörda då förslaget innebär att det totala antalet upphandlingar för staden minskar. Då kunskapsnivån kring upphandling skiljer sig bland stadens förvaltningar leder förslaget sannolikt också till ett minskat antal felaktigheter i de upphandlingar som görs. Förslaget lär också innebära ekonomiska vinster för staden som helhet då de volymer som upphandlas centralt, vida överstiger enskilda förhandlingars uppskattade behov.

INKOM**2015 -10- 02**

Äldreförvaltningen

Till berörd remissinstans

Dnr 150-555/2015

**Angående remissen om Ökat ansvar till
servicenämnden för centrala upphandlingar**

Detta gäller remissvar på "Ökat ansvar till servicenämnden för
centrala upphandlingar "

Dnr: 170-435/2015

Remisstiden sträcker sig till den 23 december 2015, vilket vi ber er
respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma
med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet
ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Finansroteln är Karin
Kolk, tfn 076-122 92 31.

Remissvar skickas till:

- Finansroteln i **digital form (word/excel)**. Ange KS:s diarienummer
som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Bilägg **inte** remissunderlaget. Det finns redan diariefört i
kommunstyrelsens diarium.

Häfta **inte** ihop handlingarna.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: Funktion SLK RI-remissvar eller
RI-remissvar.SLK@stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Finansroteln

Remitteringsmapp**Ärende: Ökat ansvar till servicenämnden för centrala upphandlingar**

För yttrande senast: 23 december 2015

Stadsdelsnämnderi Facknämnderna

Samtliga

Arbetsmarknadsnämnden
Exploateringsnämnden
Fastighetsnämnden
Idrottsnämnden
Kulturnämnden
Kyrkogårdsnämnden
Miljö- och
hälsoskyddsnämnden
Revisionskontoret
Socialnämnden
Servicenämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Trafik- och
renhållningsnämnden
Utbildningsnämnden
Äldrenämnden
Överförmyndarnämnden

Övriga

Stadshus AB

Handläggare
Ted Stalte
Telefon: 08-508 29 319**Till**
Kommunstyrelsen

Ökat ansvar till servicenämnden för centrala upphandlingar

Uppdrag i budget för 2015

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

1. Centralupphandling blir normalförfarande för de avtalsområden som föreslås i föreliggande ärende.
2. Beslutet gäller med successiv start i samband med förnyade upphandlingar inom föreslagna avtalsområden.
3. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att teckna avtal med servicenämnden gällande upphandling och avtalsförvaltning inom föreslagna avtalsområden.
4. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att besluta om förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut samt teckna avtal gällande föreslagna avtalsområden.
5. Stadens nämnder ska sammanställa en förteckning med gällande avtalstider inom föreslagna avtalsområden.
6. Stadens nämnder ska besluta för vilka avtalsområden de ska medverka i referensgrupper.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan:

1. Stadsdirektören ges i uppdrag att teckna avtal med serviceförvaltningen gällande upphandling och avtalsförvaltning inom föreslagna avtalsområden.
2. Stadsdirektören, med möjlighet till vidaredelegation, ges i uppdrag att besluta om förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut samt teckna avtal gällande föreslagna avtalsområden.

Lars Rådih
Stadsdirektör

Anders Carstorp
Biträdande stadsdirektör

Sammanfattning

I samband med att kommunfullmäktige 2014-12-09 fattade beslut om budget för år 2015, gavs kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma i särskilt ärende med förslag på ytterligare avtalsområden där servicenämnden bör överta ansvaret för upphandling.

Servicenämnden, verksamhetsområde upphandling, har sedan år 2008 i uppdrag från kommunstyrelsen att upphandla och även att förvalta ramavtal för olika avtalsområden. KF har beslutat att dessa områden ska vara centralupphandlingar.

Stadsledningskontoret ger i föreliggande ärende förslag på ökat antal avtalsområden där centralupphandling bör vara normalförfarande.

De avtalsområden som föreslås är sådana där varorna/tjänsterna inte bedöms som specifika för en verksamhet inom en särskild nämnd, utan utgör ett stöd till respektive kärnverksamhet. Förslaget omfattar avtalsområden som berör många eller samtliga nämnder, för att vinsterna med centralt upphandlade ramavtal ska kunna uppnås.

Förfarandet med centralupphandling innebär att beslutet blir tvingande för stadens nämnder. Ansvaret för att tillhandahålla dessa varor/tjänster överförs från stadens nämnder till kommunfullmäktige, som i sin tur kan uppdra till annan, enligt förslaget kommunstyrelsen, att administrera uppdraget.

Stadsledningskontorets förslag är att servicenämnden, genom avtal med kommunstyrelsen, ska ges ansvaret för att upphandla och förvalta ramavtal för de föreslagna avtalsområdena. Stadsledningskontoret föreslår därför att stadsdirektören ges i uppdrag att teckna överenskommelse med serviceförvaltningen.

Hittills har stadens bolag och stiftelser inbjudits att delta i upphandlingar som omfattar generella varor/tjänster, och där det bedömts kunna vara av intresse för dessa att delta. Denna möjlighet

bör också ges framöver, även då kommunfullmäktiges beslut inte blir tvingande för bolagssektorn.

Bakgrund

I samband med budget för år 2015 gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att, i samråd med servicenämnden, kartlägga på vilka ytterligare områden servicenämnden bör överta ansvaret för upphandlingar.

Serviceförvaltningen, verksamhetsområde upphandling, har sedan tidigare i uppdrag, i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut 2008-03-03 § 23 (utl.2008:21), att upphandla och även att förvalta ramavtal för olika avtalsområden. I beslut av Kommunfullmäktige 2008-09-08 § 35 (utl.2008:137) kompletterades listan med larm och bevakningstjänster samt terminalglasögon. Beslutet om att dessa avtalsområden ska vara centrala innebär att samtliga nämnder i staden omfattas av dessa avtal och måste använda dessa. Endast kommunfullmäktige kan besluta om att avsteg detta.

Stadens bolag får inbjudan att delta i de centrala upphandlingarna och kan då välja att omfattas av avtalet.

De nuvarande centrala avtalen är:

- Annonsförmedling
- Arbetsanpassade glasögon
- AV-utrustning
- Bevakningstjänster
- Bilar¹
- Budtransporter
- Dryckesautomater
- Leverans av elkraft²
- Förbrukningsmaterial
- IT-konsulttjänster
- IT-kringutrustning
- Litteratur
- Livsmedel
- Möbel- och kontorsflyttning
- Möbler
- Postförmedlingstjänster

¹ Pågår översyn, hanteras av finansavdelningen på stadsledningskontoret. Utredning av hantering av fordon inom kommunkoncernen (dnr 029-503/2014).

² Pågår översyn, hanteras av finansavdelningen på stadsledningskontoret. Elhandel (dnr 133-783/2015).

- Resebyråtjänster
- Stationstankning
- Taxiresor i tjänst
- Tidningar och tidskrifter/prenumerationsservice
- Tolkförmedlingstjänster
- Tryckeritjänster
- Tvätt- och textilservice
- Yrkeskläder och skor
- Cyklar och elcyklar³

Värt att notera är att vissa av ovanstående rubriker har kommit att ändra namn efter KF-beslutet år 2008 för att bättre motsvara den paketering som gjorts vid upphandlingstillfällena.

Den totala omsättningen för de centrala ramavtalen omfattade ungefär 1,2 mdkr under år 2014.

Ärendet

Stadsledningskontoret ger i föreliggande ärende förslag på avtalsområden där centralupphandling bör vara normalförfarande.

Det finns inom staden flera avtalsområden som omfattar varor och tjänster och där behovet av dessa är relativt likartat över staden. Det finns starka affärsmässiga och administrativa skäl för att centralupphandling bör vara normalförfarande för sådana avtalsområden.

De avtalsområden som föreslås är sådana där varorna/tjänsterna inte bedöms som specifika för en verksamhet inom en särskild nämnd, utan utgör ett *stöd* till respektive kärnverksamhet. Förslaget omfattar avtalsområden som berör många eller samtliga nämnder, för att vinsterna med centralt upphandlade ramavtal ska kunna uppnås.

En annan utgångspunkt är också att det finns avtalsområden som staden ur ett strategiskt perspektiv bör styra i en särskild riktning för att uppnå kontroll och/eller enhetlighet, förutom de affärsmässiga och administrativa vinsterna.

Ytterligare ett övervägande som ligger till grund för förslaget till avtalsområden i föreliggande ärende, är att dessa är valda utifrån att de inte i sin helhet kan hänföras till en verksamhet inom en specifik nämnd. För vissa andra avtalsområden, som inte föreslås i detta ärende, kan det vara motiverat att de nämnder som ansvarar för en

³ I samband med 2014 års budget tillkom upphandling av cyklar och elcyklar.

fråga i stort, även svarar för upphandling inom området. Sådana avtalsområden behandlas i särskild ordning⁴.

Som nämndes ovan innebär förfarandet med centralupphandling att KF:s beslut blir tvingande för stadens nämnder. Det innebär att i och med ett beslut om de föreslagna ramavtalsområdena, fråntas nämnderna rådighet över att upphandla motsvarande varor/tjänster. Istället läggs ansvaret för att tillhandahålla dessa varor/tjänster till stadens nämnder på kommunfullmäktige, som i sin tur kan uppdra till annan, enligt förslaget kommunstyrelsen, att administrera uppdraget.

Det centrala upphandlingsförfarandet föreslås gälla successivt från och med att nya upphandlingar genomförs inom de föreslagna avtalsområdena.

De förslag på avtalsområden som presenteras bör inte ses som statiskt, utan som en vidareutveckling av arbetet med stadens upphandlingsfrågor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsledningskontorets välfärdsutvecklingsavdelning, upphandlingsenheten. I samband med ärendet har samråd skett med serviceförvaltningen samt med övriga delar i staden genom stadens upphandlarnätverk, som representerar merparten av stadens förvaltningar och bolag. Samråd har även skett med stadsledningskontorets andra avdelningar.

Ärendet har behandlats i CESAM den 22 september 2015.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Mot bakgrund av ovanstående föreslår stadsledningskontoret att Servicenämnden bör få ansvar för nedanstående avtalsområden. Servicenämnden föreslås få besluta om ett eller flera områden ska upphandlas via en inköpscentral.

Vid upphandling av föreslagna områden kan den så kallade paketeringen komma att ändras, det vill säga att ett avtalsområde delas upp alternativt slås ihop med något annat. Detta kan då medföra att upphandlingen ändrar namn, för att på bästa sätt

⁴ Exempel på detta är stora centrala IT-upphandlingar som utförs av IT-avdelningen inom stadsledningskontoret.

motsvara det som upphandlas. Dock föreslås respektive varu- eller tjänstekategori enligt nedan omfattas av centralupphandling.

- Inläsningstjänster
- Översättningstjänster Finska
- Översättningstjänster övriga språk
- Brandskyddsmaterial och tjänster
- Bemanning - administrativa tjänster
- Persontransporter inklusive skolskjuts
- Fruktleveranser
- Bokningstjänster för konferensanläggningar
- Blomsterskötsel omfattande inhyrning av skötsel och service⁵
- Bevakningstjänst, seriositetskontroll och kreditprövning
- Konsult uppföljandekontroll av etiska och sociala krav
- Teckentolksförmedling
- Kemikaliehanteringssystem
- Skyltar; yttre och inre⁶
- Krisberedskap och säkerhetskonsult

Stadsledningskontoret bedömer att förslagen innebär en positiv utveckling för staden genom de samordningsvinster som centralupphandling medför inom dessa områden.

Stadsledningskontoret vill särskilt betona vikten av att beställare från förvaltningar och bolag deltar i referensgrupper inför upphandlingar, för att med stadens samlade kunskap uppnå så bra ramavtal som möjligt för verksamheterna.

I det fall staden hamnar i ett avtalslöst läge för något av de föreslagna områdena, på grund av överprövning i domstol, har Servicenämnden ansvar att säkra att direktupphandling sker på ett korrekt och bra sätt i staden. Detta kan innebära att Servicenämnden direktupphandlar för hela staden när det är lämpligt, alternativt stödjer stadens verksamheter vid direktupphandling.

Stadsledningskontoret bedömer att Servicenämnden har bäst möjlighet att lösa eventuella problem som kan uppkomma, genom

⁵ Trafikkontoret sköter om stadens blomsterprogram för gator, torg och vissa parker. Denna verksamhet kräver kompetenser såsom landskapsarkitekter och stadsträdgårdsmästare och utformningen kan variera säsongvis utifrån stadens inriktning på olika teman. Detta ska därför undantas i denna centralupphandling.

⁶ Trafikkontoret har ansvar för trafikanternas säkerhet och tillgänglighet och upphandlar trafik- och upplysningsskyltar för stadens gatunät, vägbyggen och övriga allmänna ytor. Stora krav ställs på reflexförmåga, beständighet m.m. Leveransförmågan hos leverantörerna är speciellt krävande. Detta ska därför undantas i denna centralupphandling. Även brandskyddsskyltar undantas.

god möjlighet till framförhållning och den samlade upphandlingskompetens som finns på Servicenämnden.

Ekonomiska och organisatoriska konsekvenser

De centrala upphandlingar som servicenämnden gör finansieras genom medel från kommunstyrelsen.

Stadsledningskontoret bedömer att förslaget innebär att servicenämnden behöver utöka sina personella resurser för det utökade uppdraget. I övrigt bedömer stadsledningskontoret att förslaget inte innebär några personella förändringar i staden.

Stadens upphandlingsverksamhet har under året varit föremål för en större genomlysning. Resultatet av den genomlysningen kan komma att påverka hur upphandlingar organiseras i staden. Under 2015 genomfördes även en effektivitetsutredning av servicenämndens olika verksamhetsområden, däribland upphandling. Utredningen visade bland annat att ersättningsmodellen bör ses över.

Stadsledningskontoret föreslår med anledning av detta att finansiering av det utökade uppdraget till servicenämnden, i den omfattning som presenteras i föreliggande ärende, sker inom kommunstyrelsens budgetram. Frågan om förändringar i ersättningsmodell och finansiering föreslås utredas vidare inom ramen för pågående utredning av stadens upphandlingsverksamhet.

Stadsledningskontoret föreslår att stadsdirektören, på samma sätt som idag, ges i uppdrag att teckna en särskild överenskommelse med serviceförvaltningen om ersättningen.